

OLIMPIADA LA ISTORIA ROMÂNIILOR ȘI UNIVERSALĂ
etapa raională/municipală, 12.02.2022, Clasa a X-a

Timp de lucru: 180 de minute

Mult succes!

SUBIECTUL I (45 puncte)

Citește cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și competențelor dobândite, răspunde la întrebările propuse.

SURSA A. „În locul întâi, tirania în al doilea, guvernământul monarchic (regalitatea), în al treilea, orice fel de democrație, în al patrulea, oligarhia, care din firea sa este cea mai puțin proprie spre a da naștere acestui guvernământ perfect, fiindcă în oligarchie sunt cei mai mulți cărmuitori... În orice guvernământ ar fi, monarchic, oligarhic sau democratic, dacă acela care comandă are sufletul robit de o mulțime de dorințe și patimi, va călca în picioare toate legile; și nu se poate, cum ziceam adineaori, ca vreun om să fie fericit sub un asemenea conducător”

Platon, Legile

SURSA B. „[Lepidus] sfătuí poporul să-l aleagă pe Caesar dictator și se grăbi să-i confere el însuși această demnitate, încălcând datinile străbune. Caesar luă dictatura în primire de îndată ce intră în Roma ... Afară de faptul că avea la dispoziție întreaga putere armată, își însuși în parte și puterea legislativă civilă, pe care i-a conferit-o acei membri ai Senatului care nu părăsiseră Capitala. În acest fel, Caesar ajunsese să ia orice măsuri ce credea de cuviință, fără nici o teamă.”

Cassius Dio, Istoria romană

SURSA C. „Avem o Constituție care nu ia nimic din legile altora, ba mai degrabă, în loc să-i imită pe alții, noi le suntem pildă. Se numește democrație, pentru că orânduirea aceasta nu este în interesul celor puțini, ci a celor mulți. În neînțelegerile dintre particulari, legea este egală pentru toți.”

Pericle despre democrația greacă, după Tucidide, Războiul peloponesiac

SURSA D. „Aşa a fost rânduit rege Darius fiul lui Hystaspes. Afara de arabi, toți locuitorii Asiei se aflau sub stăpânirea lui. Ei fuseseră supuși mai întâi de Cyrus, iar apoi de Cambyses (...) Darius înființă douăzeci de guvernăminte pe care perșii le numesc satrapii. După ce le înființă și la rândui satrapi, aşeză birurile ce trebuia să-i plătească fiecare neam în parte.”

Herodot Istorie

Nr.	Item	Scor	
I. Timpul, spațiul, limbajul și personalitatea istorică în baza analizei și utilizării surselor istorice.			
1.	1. 1. Explică termenul <u>tiranie</u>. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
	1.2 Explică sintagma <u>democrație ateniană</u>. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
	1.3 Explică noțiunea de <u>despotism</u>. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2

	1.4 Utilizând informațiile din sursa B și cunoștințele obținute anterior, descrie contextual istoric condițiile în care Caesar a instaurat dictatura postrepublicană.					L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
	1.5. Completează tabelul conform algoritmului propus.					L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28
Nr. ord	Forme de guvernare	Tara, zona geografică sau orașul unde s-a realizat această formă de guvernare	Unul din reprezentanți	Caracteristicile regimului			
1.	<i>Tirania</i>			<ul style="list-style-type: none"> • • • 			
2.	<i>Democrația</i>			<ul style="list-style-type: none"> • • • 			
3.	<i>Despotism</i>			<ul style="list-style-type: none"> • • • 			
4.	<i>Dictatura</i>			<ul style="list-style-type: none"> • • • 			

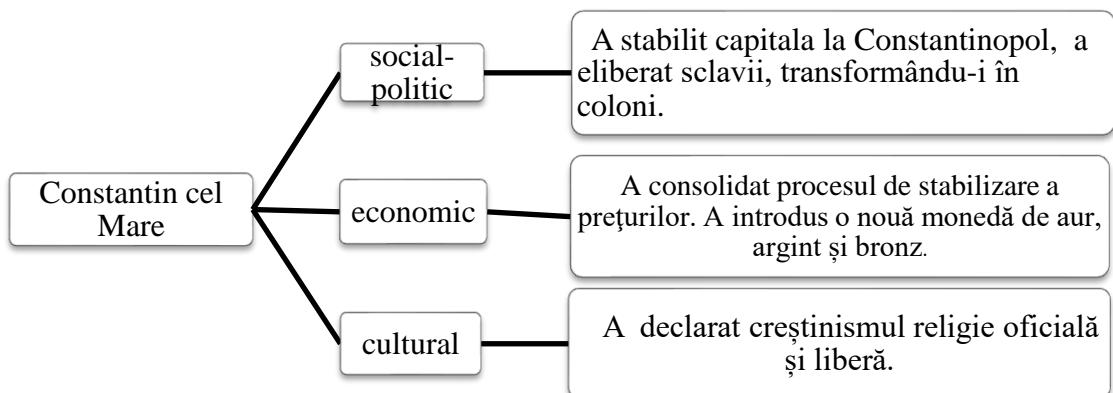
1.6 Elaborează un discurs din numele lui Pericle, ținut în Agora, prin care demonstrează argumentat, că democrația ateniană este un regim politic mai bun decât regimul aristocratic al Spartei.

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6

SUBIECTUL II (30 puncte)

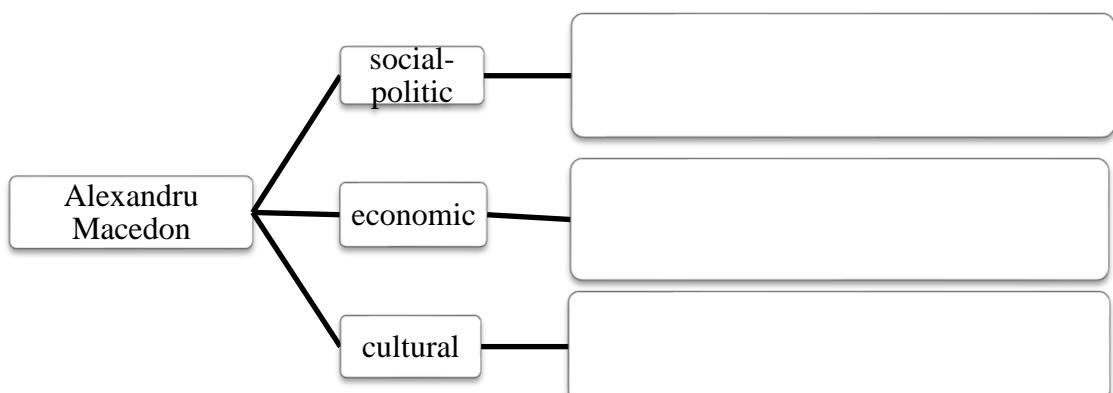
2.1

D1. Realizările lui Constantin cel Mare

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12

D2. Realizările lui Alexandru Macedon

2.1.1. Completează tabelul D2 după modelul tabelului D1.

2.1.2. Explică termenul *Elenism*, făcând referire la una dintre personalitățile menționate în sursele D1 și D2.

2.1.3	<p>Relația de cauzalitate și schimbare în istorie.</p> <p>SURSA E. „Împăratul Aurelian, om îndrăzneț și străbătător, care merse până în pustiile îndepărtate ale Arabiei urmărind pe dușmanii Imperiului, a mai trecut de câteva ori Dunărea, respingând pe vandali și pe goți. Dar nu-i fu greu să vadă că țara nu se mai putea ținea pentru Imperiu. Atunci soldații plecară, așezându-se în Moesia, care fu numită și ea Dacia ca să mai ascundă puțin rușinea romanilor pentru pierderea unei aşa de întinse provincii...”</p> <p style="text-align: right;">Nicolae Iorga, <i>Istoria Românilor</i>, Chișinău, 1992.</p> <p>SURSA F. „Expansiunea spre răsărit a ungurilor, instalați în câmpia Panonică la sfârșitul secolului al IX-alea, s-a lovit de rezistența armată a populației slave, turanice și românești din lăuntrul și din afara arcului carpatic și a organizațiilor lor politice, în cadrul căror elementul slav și turanic s-a asimilat progresiv în masa numeric superioară a românilor.”</p> <p style="text-align: right;">Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, și alții, <i>Istoria României</i>, București, 2005.</p> <p>SURSA G. Suntem singurii dintre popoarele romanice(...) care păstrăm numele stăpânitorilor de odinioară. Francezii s-au numit astfel de la neamul germanic al francilor; spaniolii și italienii au luat numele țării respective; portughezii pe acela al primei lor capitale (Portocale, Portucale, din vechiul Portus Cale, azi Porto); numai noi am păstrat numele cel vechi. Poate tocmai unde am fost înconjurați din toate părțile de neromanici-germani, slavi, asiatici- de aceea am ținut mai mult la acest nume care amintea originea noastră diferită.”</p> <p style="text-align: right;">Constantin C. Giurescu, <i>Istoria Românilor din cele mai vechi timpuri</i>, București, 1971.</p> <p>Demonstrează relația de cauzalitate/cauză-efect/interdependență dintre Retragerea coloniștilor romani și romanitatea răsăriteană, respectând algoritmul propus.</p> <p>Parametrii de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea epocii istorice și a spațiului istoric al cauzalității; - stabilirea cauzei prin utilizarea unui fapt / eveniment istoric relevant, ce a determinat relația de cauzalitate; - stabilirea conectorilor care exprimă relația de cauzalitate cu încadrarea a minimum două personalități, două date cronologice, doi termeni istorici; - stabilirea consecințelor imediate și de perspectivă; - formularea și argumentarea relației cauză-efect. <p>formularea și argumentarea concluziei.</p> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 16 18	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18
-------	---	---	---

SUBIECTUL III (25 puncte).

Pornind de la cunoștințele obținute și lecturile suplimentare, elaborează un eseu, încadrat într-o pagină, la subiectul propus:

EVOLUȚIA STATELOR ROMÂNEȘTI „DE LA SAT LA STAT”

În textul tău:

formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;

explică relații de cauză-efect (cel puțin două);

integrează critic informațiile din sursele propuse;

expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;

utilizează corect limbajul istoric.

Scor

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25

Total

100